

Négar Djavadi

Arena

På dansk ved Victoria Westzynthus

Oversat efter: Négar Djavadi, Arène
© ÉDITIONS LIANA LÉVI, 2020

texte | tekst

præludium

Hvis hans mor ikke havde smækket døren op med råben og skrigen, ville han aldrig være gået ud. ”Nu har du ligget dér i tre dage Du har bare dovnnet den i sengen som en sløv padde og stirret op i loftet uden at hjælpe mig med noget som helst Din lillesøster har stadig feber Jeg lagde lagnerne i tørretumbleren på vaskeriet allerede i morges Jeg sagde til dig, at du skulle hente dem Sagde jeg det ikke til dig? Hva’? Allerede i morges! SAGDE JEG DET IKKE TIL DIG?”

Han rejste sig op, før hun begyndte at græde af træthed eller frustration, som hun altid gjorde, knust under vægten af et liv, der hele tiden gik skævt. Tre unger at opfostre helt alene plus jobbet i skolekantin, foruden pladsmanglen, fugten, der klæbede til væggene, revnerne, den dryppende radiator, astmaanfaldene og eksemen. Ingen havde bedt hende om at lave tre børn, men det var bare sket. Det havde sådan set ikke gjort hende mere synlig. Nu, i en alder af syvogtredive år, var bægeret fuldt – hendes tålmodighed var definitivt forduftet sammen med alt andet.

Alt det vidste han. Han havde vidst det, siden han var helt lille. Han iagttog sin mor i en grad, som hun var ude af stand til at forestille sig. Og han gjorde sit bedste for at aflaste hende. Indimellem anerkendte hun det, især foran naboerne, med et henrykt smil, der forvandlede hendes øjne til to lysende sprækker. ”Nu er det sket – endelig har jeg fået en mand i huset!” klukkede hun så og sendte ham et sideblik. Seksten år og mindst ti centimeter højere end hende. Hvem ved, måske var det dét, hun havde opfostret ham til, så *han* i det mindste kunne tage sig af hende – ikke ligesom de to kække fyre, der gjorde hende gravid og *bye bye*. Under alle omstændigheder så ja, han gjorde sit bedste. Hente sin lillebror i skole, tage sin lillesøster med til lægen, samle køjesengen, ordne den stoppede køkkenvask. Da han fortalte hende, at han også ville tage sig af indkøb og regninger – ”Jeg skal nok betale, mor, det skal du ikke bekymre dig om længere” – sagde hun ikke noget. Stillede ingen spørgsmål.

Han havde heller ikke stillet nogen spørgsmål, da Rotor rakte ham nøglerne til scooteren med sine fede pølsefingre. Han mærkede bare, hvordan hans hjerte var ved at sprænge brystet, og hvordan adrenalinen brændte i maven. Han var der, for fanden. Han var der!

”Her! Du kører, okay?”

”Fedt!” svarede han og tog nøglerne, der hang og dinglede i luften.

”Og dig,” (Rotor havde vendt sig mod Diz), ”du sætter dig op bagpå, og når I når op på siden af ham, stikker du kniven ind i hans mave ... Hey, jeg taler til dig!”

Der var under alle omstændigheder ikke noget at spørge om. Det var revanchekampen efter slagsmålet for to uger siden på Rue des Chauffourniers. Denne gang var det deres tur. Cité Rouge-kvarteret mod Grange-aux-Belles-kvarteret. Han er skideligeglad med alle de historier om bander eller bøller, eller hvilken etiket der nu bliver hæftet på dem, bare fordi de fylder i gadebilledet. Han vil godt vædde med, at ingen kan huske, hvordan det startede: territoriet, stofferne, stofferne, territoriet. Måske var han ikke engang født. Så længe man holder sig udenfor, ser man ingenting. Man strejfer rundt i kvarteret og ser sig omkring – træer, butikker, restauranter, en helseforretning – og man tror, at alt er fint. Men det kan hurtigt blive som Chicago, hvis man bliver hængende et stykke tid og virkelig åbner øjnene. Især når mørket falder på. Han tænker ofte på den fremlæggelse, som hele klassen lavede sammen i niende, om kvarteret – hans kvarter, der lapper ind over fire arrondissementer i Paris: det 10., 11., 19. og 20. arrondissement. 70 % socialt boligbyggeri. 43 % ikkeskattepligtige husstande. 25 % indbyggere under fattigdomsgrænsen. Og ingen befolkningsgruppe går fri. Hvide, sorte, jøder, arabere, kinesere, indere, srilankanere og caribiere – alle har deres egen elendighed at håndtere. Formålet med fremlæggelsen var at forklare de tunneller af sammenstød og vold, som de krydsede hver eneste

dag. Lugten af tis i baggården. Elevatorerne, der var ude af drift i månedsvis. Kakerlakkerne, der peb i væggene. Drankerne, der var strandet på fortovet. Kanylerne rundt om skraldespandene. Slagsmålene. Angsten. Ensomheden.

Men det eneste, han ved, er, at det her sted er hans hjem. Det er endda hans eneste vished i livet. Det er ikke bare hans kvarter – det er hans land. Hans kongerige og hans fængsel. Han har været på Louvre, i Eiffeltårnet, i Luxembourghaven, i Invalides-komplekset, i teatret og til koncerter, men alt sammen i forbindelse med skoleudflugter. Ellers bevæger han sig ikke uden for kvarteret. Hvorfor skulle han det?

Før han forlod lejligheden, kastede han et sidste blik på sin mor, der var ved at hælde tre-minutters-pasta ned i dørslaget. Han så hendes ansigt forsvinde i vanddampen og tænkte: ”Nu vender hun sig om, og så fornemmer hun, at jeg er bange, og beder mig om at blive hjemme.”

Men nej. Hun var rasende, og når hun er rasende, fornemmer hun ingen verdens ting. ”Hvad står du og venter på? Gå nu. Gå ned og hent dem.” Denne aften var hun helt besat af de lagner. De var sikkert allerede blevet stjålet, de forbandede lagner. Han havde set folk smadre automaten på vaskeriet for at få fem gram vaskepulver til én euro. Så hvordan ville det ikke gå med en stak lagner?

”For fanden, Gabriel, KOM SÅ AF STED!”

Og så gik han.

Han tøver, før han åbner døren, der fører ud i gården. Han tænker, at han kunne blive stående dér i trappeopgangen et øjeblik og så gå tilbage og give hende den besked, som hun sikkert under alle omstændigheder forventer. ”Dér kan du bare se – mine lagner er blevet stjålet! Sagde jeg ikke til dig, at du skulle gå derned i morges, Gabriel? SVAR MIG!”

Og hvad så i morgen?

Han kan ikke bure sig inde i lejligheden resten af livet.

Angsten har altid været der – i en lomme inden i hans mave. Han vidste, at den før eller siden ville revne og lade sin gift sive ind i hans årer. De ved det alle sammen, også selvom de lader som om. Det forhindrede ham ikke i at tage imod nøglerne til scooteren. ”Du kører,” sagde Rotor. Og det gjorde han så. Men det gik skævt helt fra begyndelsen. Fyren var ikke alene. Hans lillebror var sammen med ham, og han genkendte dem på trods af hjelmene. De burde aldrig have nærmet sig og stukket ham ned. Han burde være vendt om med det samme og have forklaret Rotor problemet. Resultat: Svinene fra Grangeaux-Belles meldte Diz til politiet. Anholdt for mord den følgende aften. Men ikke ham. Ham ville de selv tage sig af. Man er jo nødt til at fortsætte kæden af hævnangreb, ikke? Det er et spørgsmål om respekt og ære. Og især magt. Han kender dem ovenikøbet alle sammen – hele deres bande. Han voksede op sammen med dem, før hans mor – efter at have rendt kommunen på dørene i årevis – blev tildelt denne lejlighed, og de flyttede. Samme skole, samme fritidscenter, samme søndag

eftermiddage på fodboldbanen på Rue Albert-Camus, hvor de spillede med en bold, der var købt hos en pakistaner på Boulevard de la Villette.

Han kaster et fejende blik rundt i gården, vagtsom som et dyr, der ligger på lur. Der er mørkt og stille. Intet foruroligende. En duft af lunken ragout hænger i luften. Han kunne godt spise en god portion med en tyk, varm sovs. Åh ja, med auberginer. Han har kun smagt auberginer én gang, men han elskede det.

Han bevæger sig langsomt fremad. Ét skridt ad gangen. Imposante, massive boligblokke på en mindst 300 meter lang række rager op over ham til begge sider. Cité Rouge. Et socialt boligbyggeri med 430 lejligheder. Allerede da det blev bygget i 1930, var nøgleordet økonomi. Røde mursten stablet oven på hinanden med samme enkelhed som legoklodser – bygninger, der er solide nok til at stuve familier sammen til evig tid. Det siges, at arkitekten gik på pension, mens byggeriet stod på – det siger lidt om, hvordan boligområdet fremtid tegnede sig! Ikke desto mindre var der en tid, hvor han bevægede sig glad rundt i dette kvarter. Faktisk kun fem dage forinden, men det føles som 100 år!

Gården er så stille, at han kan høre sit hjerte hamre mod brystkassen, som om det håber, at nogen vil åbne en dør og lade det flygte. Et tyndt lag sved dækker hans hårrødder. Er det overraskende varmt, i betragtning af at det er sidst i januar, eller er det ham, der brænder indvendig?

Mens han nærmer sig indgangsporten, tænker han, at han vil gå hen på vaskeriet og forsikre sig om, at lagnerne rent faktisk er blevet stjålet, og så fortsætte over på pizzabaren på den anden side af avenuen for at købe et stykke margherita og sludre lidt med Atil, ekspedienten. Pludselig har han lyst til at trykke på startknappen og genstarte sit liv. Åh ja, en margherita med ekstra ost og et glas cola med masser af isterninger. Han havde lovet sig selv, at han en dag ville købe pizzabaren og lave den om til frisørsalon. Han var endda begyndt at lægge penge til side, før han fandt på at tage sin lillebror og hans venner med til laserskydning for at fejre hans tiårs fødselsdag.

Netop som han tænker, at han burde lade være med at gå forbi skralderummet, er det allerede for sent. En arm snor sig rundt om hans hals og trækker ham bagud. En kniv borer sig så hurtigt ind i hans ryg, at han gisper efter vejret. Og med ét er der vendt op og ned på alting.

Der er to fyre over ham – én, der maser sin sko ned i ansigtet på ham for at forhindre ham i at skrike, og en anden, der gør det af med ham ... Han synes, han kan genkende Maliks lugt – en lugt af vådt joggingtøj. En tredje står gemt i gården og holder udkig. Som altid. Efter otte knivstik overmander smerten ham, og han kan ikke længere holde tal på dem.

Nu ser han dem gennem sit venstre øjes fugtige sprække. Slørede skikkelser, der løber hen imod indgangsporten til boligområdet. Sweatshirts. Hætterne trukket op over hovedet. Sølv-

farvet Nike-logo på ryggen. Alle tre Eller måske kun én af dem, og det er ham, der ser tredobbelt. Hans gamle venner

Den lille skolegård på Vicq d'Azir-skolen

Slikket i bageren

Basketballkampene på Juliette-

Dodu-pladsen

Han prøver at råbe om hjælp, men kan ikke. Det føles, som om hele hans krop synker ned i en tyktflydende væske. Han har ikke lyst til at vide, hvad det er. Han forsøger at rulle om på siden og gribe fat i en skraldespand for at komme op at stå, men hans kød falder af i klumper. Smerten sender flammer op omkring ham. Hans hjerne lukker ned Det kan ikke betale sig at kæmpe imod. På en måde er han lettet. Det er nu. Så er det sket. Bortset fra sin mor bekymrer han sig ikke længere om noget. Hun vil være nødt til at klare sig selv, og især passe godt på hans lillebror, så han ikke også forsvinder – som offer for den forbandelse, der rammer alle de mænd, der kommer i nærheden af hende. Men hvem ved, måske vender han tilbage ligesom pigen i tv-serien *Another Us*. Han vil vende tilbage bare for hendes skyld – for at beskytte hende. Måske findes der ikke nogen slutning. Under alle omstændigheder vil en anden snart dø, for han vil også blive hævnnet, der er ingen anden udvej, det ved

moderato

*Alle historier begynder dér – i
skæringspunktet mellem det, vi
forventer af virkeligheden, og det,
som virkeligheden rent faktisk giver os.*

Benjamin Grossmann
– note skrevet på hans telefon

I

KOLLISION

1

Februar måned går ind i sin sidste uge, og alligevel har han ikke besøgt sin mor en eneste gang, siden han vendte hjem fra Los Angeles i midten af december. Han nøjes med at ringe til hende en gang om ugen. ”En gang om ugen må være passende, synes du ikke?” havde Cathie foreslået seksten år forinden, da han rejste væk for at leve sit liv.

Selv i dag – og på trods af sin overfyldte kalender, de lange møder, rejserne og tidsforskellen – bliver han ved med at respektere denne aftale, der i hans øjne er en fornuftig ordening. Fortælle, hvad der er sket siden sidst, udveksle et par banale, beroligende floskler – *jeg elsker dig, min skat; i lige måde, mor* – og lægge på. Fra tid til anden, når stresssymptomerne tynger hans bryst, der er spærret inde i en af hans hvide poplinskjorter, som er købt i tistykspakker hos Figart, tillader han sig et lille

ekstra opkald under et eller andet påskud, fordi Cathies oprigtige stemme har en evne til at forbinde ham til en virkelighed, der er mere håndgribelig end den, han bevæger sig rundt i hver dag.

Når det er sagt, har han de seneste måneder haft en mærkelig fornemmelse af, at hans mor ikke rigtig interesserer sig for ham længere. Det forekommer ham – muligvis fejlagtigt – at hun bevidst undgår at spørge til hans arbejde, og når han selv begynder at tale om det, sørger hun for at få afsluttet samtalen i en fart og lægger på. Hvordan skal han ellers opfatte det, at hun forholdt sig fuldstændig tavs, da han skyndte sig at maile hende sit interview, der blev trykt i filmmagasinet *Le Film français* i starten af juni, få dage efter hans udnævnelse hos BeCurrent? Titlen ... alene titlen! ”Endelig har BeCurrent valgt Benjamin Grossmann, der tidligere har arbejdet for Atlantis TV, som ansvarlig for udviklingen af den franske afdeling.” *Endelig ... valgt ...* Ham, Benjamin Grossmann. Snart femogtredive år gammel. En meter og seksogfirs centimeter høj og femogfirs kilo. Behageligt ansigt. Trådt ud af de anonymes rækker for at slutte sig til den nye gigant inden for streaming – kongen af underholdning med 106 millioner abonnenter fra hele verden. Hvad er forklaringen på, at hun aldrig har spurgt ham, hvad det egentlig var, han lavede i Los Angeles? Hvor han tilbragte sine aftner? Hvem han omgikkes? Hvilket projekt han arbejdede på? Mens alle de parisiske pinger oversvømmede ham med sms'er og mails for at få det at vide.

Hvor mange er de i verden – 2.000 ... 3.000 ... – der har fået adgangsbillet til det nye underholdningseldorado, som streamingtjenesterne udgør? Selv familien Obama blev grebet af guldfieberen og hoppede med på vognen ved at oprette produktionsselskabet Higher Ground Productions, der producerer indhold til Netflix, BeCurrents største konkurrent. Der går ikke en dag, uden at Benjamin mærker sit hjerte svulme af adrenalin, eftersom det er koblet direkte til denne nye økonomis heftige pulseren. De er en del af det, for fanden! Døgnet rundt, syv dage om ugen, overdænger de menneskeheden med kaskader af historier og laviner af følelser, og de gør det med en generøsitet og en effektivitet, som ingen prædikant, imam, rabbiner, guru eller politiker kan matche. Der findes ikke længere nogen grænser for, hvad de kan opfinde, skabe, sende ud og eksportere – ingen grænser for, hvordan de kan forvandle denne verden!

[...]